

takoj patronov zadnikrat v župnišču oglasilo prodajati gozda; mislimo, da le sami cerkveni ključarji. Vbogi, vbogi Michl, si pa že koj na nas, že celo tvoji petolizci so gluhi, ne čujejo več, če ravno jim tako lepo na govoriš. Samoumevno je, če bi bil naš Michl (a pardon) Michl, pri polni pameti, karaj rekel, da tega ne more storiti, da bi zbral zoper olepšanje cerkve in stolpov, kar najbolj rabi in še zato ker ga ne stane še nič. Radovedni smo, kaj bode zdaj naš Michl storil, ker mu zopet rekurz na nekaj prostosti in sicer na ministerij. Ali bode možnost zopet porabil, in se še enkrat vpri, svojih črnih pristašev, da bi ubranil redjakom gozd prodati? Če se ne boji še take blamaže. Pač zelo skrbiljivi oče je ta Michl, to se mora pa že reči, kaj ne da? Gozd morda že rad prodal, ker vidi da je pretrons vreden, pa najraje bi jih mislimo ohranili. ali pa da bi napravil za tiste pobožne, glers" kak "teater"; mislimo da smo ta zadeli. Svetujemo ti, Michl, da bi bilo, če bi ti dobil par dni enega delavca, da bi gozd malo označil, kernotri raste skopolovico nerodovitnega grmovja. Tisto pa ne, pa mislimo, da tudi nočes videti, kar to malo nese; le včasih gre kak cerkveni ključar gozd in ga osnaži, ali kako? napravi si se mu poljubi, stelo in poseka tudi tisto, mu dopade. Kaj se bodedo več jezili, ni kaj vredno, ker bodedo tako skoraj rešeni: ali bode skoraj prodan in potem pojde g. Michl od nas, kakor je že poprej rekel. Mislimo, bode ostal mož-besede! Njegovi lastni podalki ne marajo silno za njega. Kadar pa zaradi kakšnega naprednjaka mu pa kar jeza Amen. Prihodnjič več.

Vsevidni Žihpoljani.

Iz Svetne vasi se nam poroča: (Požar in go.) V ponedeljek, 2. t. m. proti 2. uri popoldne, ko je solnce grozno peklo, začeli so se slišati kliči: ogenj! Alarmni signali poklicali so na pomoč, ki so večinoma na polju delali, v vas. Ki plamen se je dvignil iz Monetove hiše, ki je v sredi naše vasi. V hipu stala je tudi druga hiša v plamenih. Požarna bramba je prišla na lici mesta in je delala v smrtni nevarnosti z vsemi močmi; rešila je iz gorečih hiš ob grozoviti vročini, kar je bilo še za reči. Kaj bi zamoglo par curkov vode proti plamenu, ki je divjal po lesenih, s slamo in mrvo polnjenih škednjih in šupah! Nakrat se je pojavil tudi veter, ki je ogenj grozovito zazširil. Neverjetno hitrostjo skakala so plamena od hiše do hiše, in so divjala že na raznih ulicah, ko je prišla prva pomoč sosednih bramb. Zdrženimi močmi se je končno posrečilo, da magati ogenj. 16 poslopij je pogorelo, ostali v vasi se je rešilo. Na požarišču so dospela dve brambe iz St. Janža, Kaple n. D., Košataura, Psinavasi, Bistrice, Borovlja, Podljudja, Medborovelj in Sveč. Opomniti se mora, da zadene mežnarja iz Kaplje veliko krivde, da je požar tako razširil; kajti ostavil je zvočnik in s tem zmotil zunanje požarne brambe. Na hvala gre došlim požarnikom, nadalje zemljski upravi za hitro izvršitev telefoničnih ukazov. Pogoreli so sledeči posestniki: Wieser d. Mone, Krassnig p. d. Scheschel, Sablatnig d. Hreme, Kuresch p. d. Kremer, Fugger p. d. Glenc, Rulitz p. d. Michitz, Oblasser p. d. Matag, Wrulich p. d. Wieser, Hafner p. d. Amny; s spremičninami: J. Lirger, Jos. Ogris, Rulitz sen., Wieser itd. Pri gašenju je bilo več žarnih brambovcev ranjenih. Škode je za 1000 K. zavarovalnica pa znaša le 7.500 K. Bogo jih je izgubilo svojo svojo lastnino in jih brez upanja v bodočnost. Upajmo da se bodo dobrosrčni ljudje, ki bodejo pomagali olajati grozno bledo! — V torek 3. t. m. popoldne 2. uri ubila je strela konja ravno v mlin, nekoga posestnika Schlemitz p. d. Birmana, ki je na polju pred vozom. Posestnik in neki čel, ki se je z njim peljal, sta ostala k sreči nepoškodovana.

Štrajk. V Celovcu so pričeli v tiskarni Gutenberghaus "stavci štrajkati. Vzrok je, da je nekoga tovarnika iz službe odpustilo.

Ukradel je nekdo pri Plajbergu tovarnarju Gollu skoraj nov transmissijski jermen v vrednosti 100 K.

Električno cestno železnico bodejo zgradili v Celovcu. Občinski svet je dovolil zato 800.000 K denarja.

Zaprl so v Arnoldsteinu ogrskega železniškega delavca Franc Eisenhammer zaradi nečistosti, ki jo je uganjal z moškimi.

Po svetu.

Smola tatov. V neko berlinsko fabriko so vlomili tatovi. Vzeli so 200 markov iz blagajne, medtem ko so 20.000 markov prezrli.

Grozni samomor. Mlada žena kasirja koburske graščine v Leutschau si je polila obleko s petrolejem in jo zažgala. Našli so jo kot zgorlega mrliča.

400 oseb v morje padlo je v Muggia pri Trstu. K sreči se je vse rešilo.

Boj mrčesju!

Letos smo imeli grozovito veliko metuljev. Le-ti so zlegli jajčeca, iz katerih se bodejo gosnice razvile. Preglejte drevje in sežgite nabrano listje s temi jajčeci.

Čistite drevje!

Delati je treba, drugače bode vedno več mrčesja!

Telegrami.

Krečansko vprašanje.

Solonichi 4. avg. Turški vojni minister poklical je 50 bataljonov rezervistov pod orožje. Pričakovati je, da pride na Kreti do bojev z Grki.

* * *

Boji na Španskem.

Madrid 4. avg. Listi poročajo o bojih z ustaši v Barceloni, zlasti o požiganju cerkev in kloštrov. Vojaki so se dobro držali. Glasom poročil bilo je pri teh bojih 90 oseb ubitih, 200 pa ranjenih.

Barcelona 4. avg. Današnja noč je bila mirna. General Bonet je ujel 300 upornikov.

Melilla 4. avg. Kabili so napadli neki španski tabor in ubili več oficirjev ter vojakov.

Generalni štrajk v Švediji.

Stockholm 4. avg. Na Švedskem so proglasili delavci splošni štrajk. V Schonenu jih štrajka 45.000, v Malmö 8000, v Göteborgu 10.000. V Stockholmu je tudi cestna železnica ustavljena. V zadnjem času se je zelo veliko revolverjev nakupilo.

Kako prehraniti letos našo živino?

(Nadaljevanje in konec).

Za žitom in zgodnjim krompirjem uspeva prav dobro tudi krmna pesa, ker ostane po prvih zemlja rahla, kar je za razvoj pesi jako važno. Ko se je žito ali krompir spravilo z njive, naj se njiva takoj preorje in povleče z brano. Nato naj se vzame krepke sajence (najboljše so take, katerih koren je debel kakor prst), skrajša naj se jim večje liste in le nekoliko koren, ter posadi ob vrvi v vrste narazen po 30 cm a vrsta od vrste naj bo 60 cm. Za zgodnje krmjenje naj se sadi rudeči mamut, za pozno zimsko krmjenje pa rumena ekendorfca ali pa oberdorfca. Ako pa sajenu ne pade dež, naj se jih takoj zalije z vodo in če tudi za tem ne dežuje, zalije naj se jih vsaj še enkrat prav dobro. Ko so se sajence pijeale ali so pričele poganjati, zalije naj se jih 1 ali 2krat s stranišnico ali z gnojnico, ter večkrat okopa in opleve. Okopava se lahko tudi s konjskim okopovalnikom.

Ako je zemlja bolj pusta, naj se njiva pognoji z umetnimi gnojili, ker ji svež hlevski gnoj ne ugaja posebno in sicer raztrosi naj se pred oranjem na vsako njivo prostora 75 kg žvepleno-kislega amonijaka, 110 kg superfosfata in če manjka zemlji kalija 90 kg kalijevega sulfata.

Listje naj s pese prezgodaj ne obira. Pobere naj se jo z njive še le pozno v jeseni in sicer o suhem vremenu, zemljo naj se na rahlem z nožem odstrani, listje s kapico vred odreže, kakor pri repi in jo shrani nato v kakem suhem pa ne prehladnem prostoru. Pesa se ohrani lahko do polovice aprila. Na eni njivi se pridela lahko kakih 100—200 kvintalov pese in 15—25 kv. listja.

Za zimsko krmo se seje mesto pese lahko tudi repa, ki pa ni tako tečna kakor prva. Seje se jo na stranišča ali pa za krompirjem. Posebno dobro se obnese v pečeno glinasti zemlji in ugaja ji vsakteri gnoj; dobro ji prija tudi gnojina. Ko je njiva izpraznjena, naj se takoj raztrosi hlevski gnoj in koj podorje. Mesto hlevskega gnoja se rabi lahko tudi umetna gnojila, kaktera naj se podorje, in sicer se vzame na vsako njivo prostora 75 kg amon. sulfata. Ko je njiva preorana, povleče naj se z brano, seme poseje in povajja potem z valjem. Potem ko nastavi repa 5—6 listov, naj se jo spleve in zrejša tako, da bo druga od druge narazen po 30 cm ter zalije s stranišnico ali pa z gnojnico, ako se ni rabilo omon. sulfata. Za vsako njivo se potrebuje ako se seje načez 2 kg semena. Repe imamo dve vrsti in sicer ploščato in podolasto ali valjasto. Za krmo je slednja boljša, ker je slajša in okusnejša in se jo tudi laže reže. Na njivi prostora se pridela 50—70 kvintalov repe in 12 do 20 kvintalov ščavljav.

Po repi molzejo krave obilno. Vsakemu govedu se jo da lahko po 15 kg na dan in zadošča, da se mu da poleg nje še 6—8 kg sena.

Avgrusta ali septembra poseje se za spomladansko krmo lahko deteljo ali inkarnatnico. Tej detelji ugaja posebno srednje zvezna, sicer pa tudi pečeno ilovnata in ilovnata zemlja. Najboljša je seveda prva, samo če ni prelafka in ni lega prevlačna. Seje se jo lahko na stranišče za krompirjem ali pa v činkvantiu.

Ako ni zemlja dovolj gnojna se vzame za vsako njivo prostora 35—75 kg žvep. kisla. kalija, 110 kg kostnega superfosfata in ako je kalija v zemlji dovolj, doseže se tudi lep uspeh ako se vzame na vsako njivo prostora 75 kg superfosfata in 15 kg amon. sulfata. Za njivo se potrebuje 5 in pol do 7 kg in pol očiščenega semena.

Ako se jo je posejalo zgodaj, da uže v jeseni dobro pašo, aprila meseca se jo pa kosi za zeleno krmo. Če se hoče pridelati zgodnjo suho krmo, seje naj se zmes detelje in rži, spomladi pokosi in posuši.

Da bo krme kolikor mogoče veliko na razpolago, pobira naj se tudi muhvič, rastoč po turšici in činkvantiu, naj se smuka turšico ter ji vrhe poseka, ko ji listje več ne služi, in potem vse skupaj dobro na solncu posuši. Prečisti naj se tudi listje, ki se je odrezalo od pese in repe, razširi po grmovju ali pa spravi v kozolec, da se posuši.

Tudi sirče naj se jeseni poreže tik zemlje, poveže v snope in spravi potem v srednje velike kope ali lonca, da se posuši. Pozimi naj se ga na kratko razseka ter dene v kako kad, poškrpi s slano vodo in pusti, da se nekoliko skisa.

Vsak gospodar naj nadzoruje in vodi krmjenje. Da se bo krme zametavalo, naj skrbí, da se razreže ne le suha, ampak tudi zelena klaja s slamoreznico, ker drugače gre preveč v zgugo. Zeleni krmí naj se doda suha rezanica. Kadar primanjka zelene krme in je sena le še malo, naj se poklada tudi slamo. Zato naj se ne nastilja s slamo, ampak poišče naj se žaganje, stružje ali oblanje, gozdni nastilj ali pa če tega ni, kupi naj še šoto. Takaj stelja stane gotovo veliko manj nego slama. Ker potrebuje govedo kakih 10 kg klaje na dan, naj se meša med zeleno klajo tudi rezanico in slamo, da se drugo klajo prihrani. Rezanico naj se dan poprej vrže v kako kad, nekliko posoli in polije ali poškrpi z vrelo vodo ter pusti, da se nekoliko skisa. Poleg rezanice naj se poklada tudi nekoliko slame a vrh tega tudi kako močno krmilo, bodisi otrobe, zdrobljeno zrnje, lanene ali sezamove tropine.

Ker imajo prej navedena krmila le malo apna v sebi, zato se mora pokladati živini obenem tudi klajno apno, ker drugače se poloti živine kostolomnica.

Pomanjkajoča krma se da deloma nadomestiti s frodjem ali s posekanim zelenim in posušenim vejevjem. Za frodelj naj se obseka zelene drevesne veje z dreves meseca julija ali avgusta, in sicer čimprej temboljše, ker je zgodaj pobran frodelj tečnejši od pozno nabranega. Nabrane zelene veje naj se na solncu dobro posuše in spravijo na suhem in poklada naj se jih goveji živini po malem. Ovcam in kozam se jih poklada lahko v večji meri, govedo pa ne mara veliko te krme. Kdor nima nalašč za dobavo frodlja vsajenih dreves po polju in senožetih, ta naj nabira frodelj v gozdu. Gozdim drevesam se smejo pa odsekat le spodnje veje in še te na vejni prstan.

Dober frodelj se dobi od jesena, topole, lipe, javorja in gabra. Jesenov frodelj da dobro in tečno krmo, katero žre rada vsa živina, lipov, topolov javorjev in gabrov frodelj je posebno dober za ovce. Ko primanjkuje spomladni krme, so tudi hrastove zelene veje zdatna pomoč.

Ne pozabite nesrečnih kmetov, katerim je toča vse vzela! Nabirajte podpore! Vsakdo naj podeli vsaj malo svotico za te reveže!

Gospodarske.

Kako naj se hrani pomožna krmila? Pomožna krmila se mora hraniti v značnem in suhem prostoru. Kakor hitro so ta krmila vlažna, se pokvarijo. Zato naj se jih nikar ne brani na vlažnem podu ali tlaku, pa tudi ne na podu nad kakim hlevom, ako nima hlev stropa. Ako se hranijo pomožna krmila na vlažnem, se pokvarijo ali celo splesne in takaj krmila živini škodujejo.

Ali naj se poklada brejim kravam oves? Allg. Molkerei Zeitung, ki izhaja v Stuttgartu, piše, da naj se poklada brejim kravam oves. Nekaj časa, preden se krava oteji, t. j. 14 dni ali 3 tedne poprej,